

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กับตัวแปรทางจิตสังคม ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร มโนคติแห่งตนทางบวก การประเมินค่าตนเองตามความเป็นจริง แรงงูใจทางวิชาการ การสนับสนุนทางสังคม วิธีการจัดการกระทำที่ไม่ยุติธรรม การบริการชุมชน เจตคติต่อโรงเรียน และความมีวินัยในตนเอง และเพื่อสร้างสมการถดถอยพหุคูณ ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1, 2 และ 3ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2552 จำนวน 200 คนจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ จำนวน 4 แห่ง ในสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามตัวแปรทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียน ประกอบด้วย สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มโนคติแห่งตนทางบวก การประเมินค่าตนเองตามความเป็นจริง แรงงูใจทางวิชาการ การสนับสนุนทางสังคม วิธีการจัดการกระทำที่ไม่ยุติธรรม การบริการชุมชน เจตคติต่อโรงเรียน และความมีวินัยในตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้โปรแกรม SPSS ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบใส่ตัวแปรพร้อมกัน แบบใส่ตัวแปรเป็นขั้นตอน โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student Edition

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 200 คน เป็นเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 เพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 ในส่วนอายุแบ่งเป็น อายุ 16 ปี จำนวน 77 คน อายุ 17 ปี จำนวน 68 คน อายุ 18 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0, 34.5 และ 27.5 ตามลำดับ ระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 91 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 62 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5, 31 และ 23.5 ตามลำดับ ผลการเรียนเกรดเฉลี่ยสะสมภาคเรียนที่ 1/2552 แบ่งเป็นเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 จำนวน 10 คน เกรดเฉลี่ย 2.00-2.49 จำนวน 27 คน เกรดเฉลี่ย 2.50-2.99 จำนวน 77 คน เกรดเฉลี่ย 3.00-3.49 จำนวน 54 คน เกรดเฉลี่ย 3.50-4.00 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0, 13.5, 38.5, 27.0 และ 16.0 ตามลำดับ สาขาวิชา แบ่งเป็น นาฏศิลป์ไทย จำนวน 117 คน คุรียาตร์ไทย จำนวน 57 คน คุรียาตร์สากล จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5, 28.5 และ 13 ตามลำดับ

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นมากที่สุด แสดงว่า การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับมโนคติแห่งตนทางบวก การประเมินค่าตนเองตามความเป็นจริง แรงจูงใจทางวิชาการ การบริการชุมชน เจตคติต่อโรงเรียน และความมีวินัยในตนเอง รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนวิธีการจัดการกับการกระทำที่ไม่ยุติธรรม เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นน้อยที่สุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ที่มีค่าสูงสุด คือ ตัวแปรแรงจูงใจทางวิชาการกับความมีวินัยในตนเอง มีค่า 0.689 ซึ่งแสดงว่า แรงจูงใจทางวิชาการมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความมีวินัยในตนเอง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 นั่นคือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจทางวิชาการสูงก็จะมีความมีวินัยในตนเองสูง ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าต่ำสุด คือ ตัวแปรวิธีการจัดการกับการกระทำที่ไม่ยุติธรรม กับ ตัวแปรการบริการชุมชน มีค่าเท่ากับ -0.158 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบใส่ตัวแปร (Enter) พบว่าตัวแปรต้นหรือตัวแปรทำนายทั้งหมดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.42 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกำหนดหรือการทำนาย เท่ากับ 0.18 นั่นคือ ตัวแปรทั้ง 8 ตัว สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 18 โดยที่ตัวแปรบริการชุมชน สามารถทำนายได้มากที่สุด รองลงมาคือ ตัวแปรสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรแรงจูงใจทางวิชาการ ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้น้อยที่สุดคือ ตัวแปรการประเมินค่าตนเองตามความเป็นจริง ทั้งนี้ตัวแปรทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีเพียง 3 ตัวเท่านั้น ได้แก่ ตัวแปรบริการชุมชน ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรแรงจูงใจทางวิชาการ

4. การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบใส่ตัวแปรเป็นขั้นตอน (Stepwise) พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจทางวิชาการ (AM) ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม (SSP) และตัวแปรการบริการชุมชน (CMS) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ กับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) เท่ากับ 0.40 และได้ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเท่ากับ 0.16 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ร่วมกันทำนายตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 16 และสามารถสร้างสมการถดถอยพหุคูณทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$GPA = 2.183 + 0.335 (SSP) - 0.345 (CMS) + 0.236 (AM)$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{GPA} = 0.357 Z_{SSP} - 0.354 Z_{CMS} + 0.225 Z_{AM}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยพหุคูณในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ปรากฏว่า

ตัวแปรต้นหรือตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์พหุคูณกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ตัวแปรแรงจูงใจทางวิชาการ ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม และตัวแปรบริการชุมชน เท่านั้น ซึ่งในกรณีนี้อาจจะแปลผลที่ได้รับเป็นความหมายเฉพาะกลุ่มนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะจากวิทยาลัยนาฏศิลป์เท่านั้น ในกรณีนักเรียนกลุ่มอื่นที่มีลักษณะการเรียนการสอนและมีวิชาชีพที่แตกต่างกัน อาจจะมีตัวแปรทำนายที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยประเด็นนี้มีความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์พหุคูณกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ คือ ตัวแปรแรงจูงใจทางวิชาการ ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม และ ตัวแปรบริการชุมชน

แรงจูงใจทางวิชาการ มีความสัมพันธ์พหุคูณกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ เพราะนักเรียนได้รับการเสริมแรง ได้รับขวัญและกำลังใจและมีความพึงพอใจในความสำเร็จ และความก้าวหน้าจึงทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ทางวิชาการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้สอดคล้องกับเบนดิง (Bending, 1958, pp. 119-120) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าคะแนนจาก EPPS กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในอดีตมีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แต่จะมีความสัมพันธ์กันต่ำกับผลสัมฤทธิ์ในอนาคต ส่วนคะแนนจาก TAT มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในอดีตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในอนาคต และสอดคล้องกับ รำไพพิทย์ ชรินดิ (2514, หน้า 25-27) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครูชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างกันในระหว่างเพศชายและเพศหญิงสอดคล้องกับงานวิจัยของเซดเลค และบรูคส์ (Sedlacek & Brooks, 1976) พบว่าแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นเดียวกับ (Tracey & Sedlacek, 1987) พบว่าแรงจูงใจทางวิชาการมีความสัมพันธ์เป็นบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แสดงว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจทางวิชาการสูงก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการสูงตาม สอดคล้องกับซีซิล และ คณะ(2003) (Cecil L. & Kimberly R., Jacob A., 2003, pp. 175-181) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตสังคมกับ

ความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน พบว่า แรงจูงใจทางการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับกับเกรดเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์พหุคูณกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ เพราะนักเรียนได้รับการช่วยเหลือ การตอบสนองตามความต้องการ กำลังใจ การส่งเสริมในด้านการเรียน การสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จากสังคม โดยเฉพาะ พ่อแม่ ครู และเพื่อน สอดคล้องกับงานวิจัยของเซดแลคและ บรูคส์ (Sedlacek & Brooks, 1976) ที่ได้ศึกษาตัวแปรพยากรณ์แรงจูงใจทางวิชาการ การสนับสนุนทางสังคม การบริการชุมชน และวิธีการจัดการกับการกระทำที่ไม่ยุติธรรมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของลี ดิงและโรบินสัน (Lee, 1984, Ting & Robinson, 1998) พบว่าการสนับสนุนทางสังคม ทักษะคิดคือโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อคะแนนสอบมาตรฐานที่สูงกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของเทรซี และเซดแลค (Tracey & Sedlacek, 1987) พบว่าตัวแปรพยากรณ์ แรงจูงใจทางวิชาการ การประเมินค่าตนเองตามความเป็นจริง การสนับสนุนทางสังคมและการบริการชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จทางการศึกษา สอดคล้องกับซีซิล และ คิมเบอร์ลี (2003) (Cecil L. & Kimberly R., Jacob A., 2003, pp. 175-181) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตสังคมกับความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษาอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน พบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับกับเกรดเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับพร คำชูสังข์ (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต สายวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยสรุปพบว่า นิสิตปี 4 สายวิทยาศาสตร์ ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านเพื่อนและครอบครัว มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

การบริการชุมชน พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สอดคล้องกับอธิบายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์จะเน้นทักษะทางด้านนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ มากกว่าทางด้านวิชาสามัญ และมุ่งที่จะส่งเสริมการเรียนในเรื่องการแสดง การวิจัย ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่วัฒนธรรม ที่เอกลักษณ์ของชาติและชุมชน ดังนั้นการบริการชุมชนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนใหญ่จึงเป็นลักษณะของการออกเผยแพร่งานวิชาการทางด้านการแสดง นาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ซึ่งในการออกเผยแพร่ทางด้านนาฏศิลป์และดุริยางคศิลป์ ไม่สามารถกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมได้ ในการเผยแพร่แต่ละครั้งขึ้นอยู่กับผู้รับบริการ ซึ่งมีผลกระทบต่อเวลาเรียนของนักเรียนและครูผู้สอน ทำให้นักเรียนไม่สามารถเข้าเรียนได้ เรียนตามเพื่อนไม่ทัน และมีอาการเหนื่อยล้าจากการแสดงและการเดินทาง จากผลศึกษาพบว่านักเรียนที่ออกไปบริการชุมชนมากเกินไปมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำลง

2. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์พหุคูณกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คือ มโนคติแห่งตนทางบวก การประเมินค่าตนเองตามความเป็นจริง เจตคติต่อโรงเรียน ความมีวินัยในตนเอง และวิธีการจัดการกับการกระทำที่ไม่ยุติธรรม ซึ่งจากการศึกษาพบว่าตัวแปรทั้ง 5 ตัวไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งผลที่ได้แตกต่างจากกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษามา ผู้วิจัยขออธิบายในภาพรวมได้ดังนี้คือ

2.1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะซึ่งมุ่งเน้นทักษะทางด้านนาฏศิลป์และดนตรี การเรียนการสอนจึงแตกต่างจากนักเรียนในระดับมัธยมปลาย ซึ่งมุ่งเน้นความรู้ทางด้านวิชาการมากกว่าทักษะ การเรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์ นักเรียนจะต้องเรียนวิชาพื้นฐานเช่นเดียวกับนักเรียนระดับมัธยมปลาย ในขณะที่เดียวกันนักเรียนจะต้องเรียนวิชาชีพเฉพาะทั้งที่เป็นวิชาปฏิบัติเอก และวิชาโท ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาในการเรียนและการฝึกฝนเป็นอย่างมาก นักเรียนมีความรักและชอบทางด้านนาฏศิลป์และดนตรีมากกว่าทางด้านวิชาการ จึงหลีกเลี่ยงที่จะเรียนวิชาสามัญและวิชาทฤษฎี ค่านิยมของผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าศึกษาเพราะไม่มั่นใจในอาชีพ กระแสนิยมของวัฒนธรรมต่างชาติ เข้ามามีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา จากการศึกษายังพบว่านักเรียนที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับวิชาชีพเฉพาะ จะเข้ามาเรียนเนื่องจากชอบที่จะแสดงออกทางด้านนาฏศิลป์และดนตรี เรียนตามความต้องการของพ่อแม่ ไม่ชอบเรียนในวิชาสามัญ กรอบครัวมีอาชีพเกี่ยวกับการจัดการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี ไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอื่นได้ เป็นนักเรียนพิเศษ เช่น พิการทางสายตา สมาธิสั้น เสียค่าใช้จ่ายน้อยและยังสามารถเรียนได้ถึงระดับปริญญาตรี และนักเรียนสามารถหารายได้จากวิชาชีพในระหว่างเรียนได้และนักเรียนจะได้รับรางวัลตอบแทนในการออกเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นการบริการชุมชน นอกจากนั้นในการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์จะวัดทักษะทางด้านนาฏศิลป์ดนตรี และศิลปะนิสัย ซึ่งเป็นการวัดทักษะปฏิบัติเท่านั้นและเป็นทักษะเฉพาะจึงไม่มีการวัดผลทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิชาสามัญ

2.2 การจัดการเรียนการสอน วิทยาลัยนาฏศิลป์เป็นสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาและส่งเสริมวิชาการตั้งแต่ระดับพื้นฐานวิชาชีพถึงวิชาชีพชั้นสูง ด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ศิลปกรรม ช่างศิลป์ ทั้งไทยและสากล รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ทำการสอน ทำการแสดง ทำการวิจัยและให้บริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนในท้องถิ่น และเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรมแห่งเดียวที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา จึงให้ความสำคัญมาตรฐานด้านวิชาชีพเป็นลำดับที่ 1 คาดหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะปฏิบัติงานได้ การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้น

ทางการฝึกทักษะปฏิบัติมากกว่าการศึกษาทางวิชาการ ดังนั้นบรรยากาศของการเรียน จึงไม่มีการแข่งขันกันทางด้านวิชาการ นักเรียนจึงให้ความสำคัญในการเรียนวิชาเอกของตนเองมากกว่าการเรียนในวิชาสามัญ นักเรียนจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแปลกลุ่มสาระอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ นักเรียนที่ใกล้ชิดครูและคอยปรนนิบัติครูจึงมีโอกาที่จะได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมต่อยอดและได้รับโอกาสในการออกแสดงเผยแพร่ทางศิลปะและดนตรีซึ่งเป็นการฝึกประสบการณ์การแสดงของนักเรียน และในขณะเดียวกันมีนักเรียนที่ไม่เคยได้รับการโอกาสในการแสดงความสามารถของตนเอง การเผยแพร่ทางศิลปะและดนตรีบ่อยครั้งทำให้ครูไม่มีเวลาฝึกหัดและฝึกซ้อมนักเรียนเพิ่มเติมจึงต้องใช้นักเรียนในกลุ่มเดิม นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น นโยบายการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมที่มากเกินไป มีกิจกรรมที่มากเกินไป และใช้เวลาในการทำกิจกรรมซ้ำซ้อนกับการเรียนในวิชาสามัญ การเรียนการสอนเป็นลักษณะของการช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนเท่าที่ควร

จากปัจจัยข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า ตัวแปรโน้มนำแห่งตนทางบวก การประเมินค่าตนเองตามความเป็นจริง เจตคติต่อโรงเรียน ความมีวินัยในตนเอง และวิธีการจัดการกับการกระทำที่ไม่ยุติธรรม จึงไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับวิชาชีพเฉพาะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยนี้ ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์พหุคูณ และสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ คือ แรงจูงใจทางวิชาการ การสนับสนุนทางสังคม การบริการชุมชน โดยที่การสนับสนุนทางสังคม และแรงจูงใจทางวิชาการ มีผลเป็นทางบวกโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนการบริการชุมชนมีผลเป็นทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1. ครู เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูควรสร้างแรงจูงใจทางวิชาการและช่วยให้การสนับสนุนทางสังคมกับนักเรียน และควรลดการให้นักเรียนมาช่วยในการบริการชุมชนโดยให้มีแต่พอเหมาะเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ครูสร้างแรงจูงใจทางวิชาการโดยการ (1) เร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจในตัว โดยเร้าให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น โดยสร้างความกังวลใจในระดับพอเหมาะ (2) แข่งขันการร่วมมือ โดยให้แข่งขันเป็นรายกลุ่ม (3) การชมเชยและคำนิพนธ์ ในการเรียนตามสถานการณ์ในการเรียนการสอนนั้น (4) บทเรียนหรือให้งาน ครูจัดให้ในสิ่งที่เขาสนใจและเหมาะกับระดับความสามารถของผู้เรียน และควรช่วยให้นักเรียนรู้ถึงความก้าวหน้าของตน (5) การให้รางวัลและการลงโทษ โดยควรกระทำทันที และจัดให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเหมาะกับนักเรียนแต่ละคนด้วย เป็นต้น

2. ผู้ปกครอง มีส่วนสำคัญเช่นกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้ปกครองควรให้การสนับสนุนทางสังคม และควรช่วยสร้างแรงจูงใจทางวิชาการให้กับนักเรียนในความปกครอง ตัวอย่างเช่น ผู้ปกครองให้การสนับสนุนทางสังคมกับนักเรียนที่เป็นลูกหลาน โดยการสนับสนุน (1) ด้านอารมณ์ โดยให้ความรัก ความเอาใจใส่ กล่าวยกย่องชมเชย ให้ความจริงใจ และตั้งใจฟัง (2) ด้านการประเมิน โดยให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อประเมินตนเอง (3) ด้านข้อมูลข่าวสาร โดยให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา (4) ด้านทรัพยากร ให้ความช่วยเหลือเรื่องเงิน แรงงานฯ ซึ่งการกระทำดังกล่าว ช่วยให้นักเรียนรู้สึกภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงประเมินสถานการณ์การเรียนในทางบวก เป็นต้น

3. ผู้บริหารหน่วยงานการศึกษา ผู้บริหารมีส่วนสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากเช่นกัน เนื่องจากการที่ครูและผู้ปกครองจะสามารถสร้างแรงจูงใจทางวิชาการและช่วยให้การสนับสนุนทางสังคมกับนักเรียน รวมถึงการช่วยลดภาระบริการชุมชนของนักเรียนได้นั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบายและด้านกฎระเบียบแนวปฏิบัติ จากผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาด้วยเช่นกัน เช่น นโยบายการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ ระเบียบแนวปฏิบัติในการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบริการชุมชน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะแตกต่างจากการศึกษาครั้งนี้ เช่น นักเรียนระดับมัธยมปลายสายวิทยาศาสตร์ในจังหวัดจันทบุรี นักศึกษาระดับปริญญาตรีสายสังคมของมหาวิทยาลัยฯ นักศึกษาในระดับปริญญาตรีสังกัดคณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 เป็นต้น

2. ควรนำตัวแปรอื่น ๆ เข้ามาศึกษาในโมเดลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เช่น เทคนิค และวิธีการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ มีผลเพียงใดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวแปรทางด้านการครอบคลุกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

3. ควรนำตัวแปรตามหรือผลสัมฤทธิ์อื่น ๆ เข้ามาศึกษาในโมเดลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรจิตสังคมกับระยะเวลาการได้งานทำภายหลังสำเร็จการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรจิตสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมปลาย เป็นต้น